

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ
Кнеза Вишеслава 1, 11030 Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

1. Датум именовања (избора) комисије на седници одржаној: 18.03.2021. године
2. Састав комисије:
Др Драгица Вилотић, редовни професор, Универзитет у Београду - Шумарски факултет (ужа научна област: Семенарство, расадничарство и пошумљавање)
Др Владан Иветић, редовни професор, Универзитет у Београду - Шумарски факултет (ужа научна област: Семенарство, расадничарство и пошумљавање)
Др Јована Деветаковић, доцент, Универзитет у Београду - Шумарски факултет (ужа научна област: Семенарство, расадничарство и пошумљавање)

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1. Име, име једног родитеља, презиме: **Лидија, Стојан, Јовић**
2. Датум и место рођења, општина, држава: 19.10. 1995. године, Лебане, Република Србија
3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Шумарство, Универзитет у Београду - Шумарски факултет
4. Датум завршетка основних студија: 30.09.2020. године.

III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА: Утицај различитих типова контејнера на раст садница букве (*Fagus sylvatica* L.) и храста лужњака (*Quercus robur* L.)

IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА

Мастер рад кандидаткиње Лидије Јовић садржи 33 стране куцаног текста. Списак коришћене и цитиране литературе обухвата 37 библиографска навода. У раду су приказани: 18 слика и 14 табела. Рад садржи извод на српском и енглеском језику, са кључним речима и проширени извод.

Мастер рад је подељен у 7 поглавља: 1. Увод; 2. Предмет и циљ истраживања; 3. Материјал и метод рада; 4. Резултати и дискусија истраживања; 5. Дискусија; 6. Закључак и 7. Литература.

Сва поглавља чине јасно структуриране делове једне целине, у складу са темом и циљем истраживања.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА

Предмет истраживања мастер рада кандидаткиње Лидије Јовић је: Утицај различитих типова контејнера на раст садница букве (*Fagus sylvatica* L.) и храста лужњака (*Quercus robur* L.).

У **уводном поглављу** кандидаткиња представља квалитет полазног садног материјала који је од великог значаја за успех пошумљавања при обнављању нарушених екосистема. Да би саднице испуниле своје основне функције, потребно је да буду виталне, здраве, отпорне на болести, штеточине и стрес (суша, екстремне температуре и др.). Познато је да производња садница у контејнерима има више предности у поређењу са производњом садница са голим кореном.

Као **циљ истраживања**, наведена је провера утицаја различитих типова контејнера на квалитет једногодишњих садница букве и храста лужњака. Квалитет садница је посматран кроз морфолошке параметре: висина садница, пречник кореновог врата саднице и Ролеров коефицијент једрине, на садницама које су узгајане у биоразградивом контејнеру и два

најчешће коришћена типа контејнера (HIKO V - 265 и PLANTAGRAN II) за производњу лишћарских садница у нашим шумским расадницима.

У поглављу **Материјал и метод рада** кандидаткиња наводи да су истраживања спроведена у расаднику Шумарског факултета, Универзитета у Београду.

За истраживања коришћено је семе лужњака (*Quercus robur* L.) које потиче из семенског центра, Сремска Митровица, провенијенције Моровић а семе букве (*Fagus sylvatica* L.) је провенијенције Гоч.

За истраживања коришћена су три типа контејнера:

Биоразградиви контејнери који су коришћени имали су димензије 5x18cm. Направљени су од натро папира, а са унутрашње стране обложени словеначким лепком D4 (100gr/cm²). Овај тип контејнера је био подељен у касете од којих свака има по 20 ћелија. Волумен сваке ћелије је 350cm³.

Контејнер типа HIKO V - 265 је запремине 265cm³, димензије 352x21x150 mm и укупно 28 ћелија у једној касети, направљен је од чврсте пластике.

Контејнер типа PLANTAGRAN (II) изграђен је од тврде пластике, димензија 320 x 215mm и висине 180mm. У једној касети су 33 ћелије. Пречник ћелије на врху је 5cm, дренажни отвор на дну је 1,5cm са три отвора са стране (Шкорић, 2012). Волумен сваке ћелије је 220cm³.

Квалитет семена је истражен у Лабораторији за испитивање семена и садница на Шумарском факултету Универзитета у Београду и том приликом је семену одређена виталност и влажност.

Виталност је одређена применом методе водоник-пероксида (Иветић, 2013). Метод водоник-пероксида је рађен на узорку од 4 понављања по 50 семенки од сваке врсте. Влажност је одређена употребом диелектричног влагомера.

У поглављу **Резултати и дискусија истраживања** кандидаткиња констатује слабу виталност (57,5 %) и влажност (22,215%) букве, док је виталност храста лужњака (81,5%) као и влажност (43,137%) знатно веће у односу на букву.

Резултати првог мерења висина и пречника кореновог врата показују мале разлике код садница букве и храста лужњака из различитих типова контејнера. Саднице храста лужњака, као и саднице букве, имале су највећу просечну висину у биоразградивим контејнерима, док је пречник кореновог врата највећи у контејнерима типа PLANTAGRAN (II). Највиша вредност Ролеровог коефицијента једрине код садница букве и храста лужњака, највећа је у биоразградивом контејнеру.

У другом мерењу, пречници кореновог врата код обе врсте садница су били највиши у контејнерима типа PLANTAGRAN (II), а висине у биоразградивим контејнерима. Статистички значајна разлика између садница раслих у различитим типовима контејнера забележена је само за параметар Ролеров коефицијент једрине, који је код садница храста лужњака највиши у биоразградивим контејнерима, а код садница букве у контејнерима типа HIKO V - 265.

У **Дискусији** кандидаткиња врши поређења резултата добијених у овом истраживању са доступним изворима из претходних истраживања. Чињеница коју су многобројни радови доказали - да контејнерске саднице показују већу виталност и имају већи проценат преживљавања од садница са голим кореном (нпр. Echols et al., 1990) – говори у прилог томе да је контејнерска садња веома важана, а самим тим и производња контејнерског садног материјала. Свакако у овој области постоји пуно простора за напредак, нарочито када су специфичности производње одређених биљних врста у одређеним типовима контејнера у питању.

У поглављу **Закључаци** кандидаткиња констатује на основу резултата свог истраживања, што су потвдиле и многобројне сличне студије, да предност треба дати контејнерима са већим запреминама ћелија. Разлике у висини садница добијене у мерењима, код обе истраживане врсте, указују и на велики значај правилног избора порекла репродуктивног материјала и потребу вођења рачуна о његовом квалитету. Стога је препорука за даља оваква истраживања да је потребно увести бољу контролу порекла и параметара квалитета семенског материјала, као и праћење садница даље на терену.

У оквиру поглавља **Литература** наведено је 37 литературних извора који су коришћени и цитирани у тексту.

Текст наведених поглавља представља јединствену целину у којој се јасно износи

дефинисани циљ, примењена методологија, добијени резултати и закључци до којих се дошло током истраживања.

VI ЗАКЉУЧЦИ

На основу увида у рукопис мастер рада, Комисија закључује да је кандидаткиња Лидија Јовић за предмет истраживања одабрала значајне шумарске врсте као и типове контејнера.

Комисија констатује да је написан оригиналан и самосталан научно-истраживачки рад, чији резултати, поред научне вредности, имају значајну практичну применљивост.

Мастер рад садржи све потребне елементе: насловну страну на српском и енглеском језику, информације о ментору и члановима комисије, резиме на српском и енглеском језику са кључним речима, проширени резиме, садржај, попис слика и табела, текст рада по поглављима и коришћену литературу.

Увидом у рукопис рада, Комисија констатује да је кандидаткиња способна да самостално примењује теоријска и практична знања која је стекла током студија, те да концизно и јасно износи закључке до којих је дошла током својих истраживања.

VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА

1. Да ли мастер рад садржи све битне елементе и да ли је написан у складу са насловом рада:

ДА

2. Недостаци мастер рада, који су могли утицати на резултате истраживања, нису уочени.

Имајући у виду све наведено, Комисија сматра да је мастер рад дипл. инжењера Лидије Јовић под насловом "Утицај различитих типова контејнера на раст садница букве (*Fagus sylvatica* L.) и храста лужњака (*Quercus robur* L.)" написан у складу са наведеним насловом, садржи све неопходне елементе мастер рада и може се сматрати подобним за одбрану (позитиван Извештај) без икакве измене текста.

VIII ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцено, Комисија предлаже да се мастер рад под насловом „Утицај различитих типова контејнера на раст садница букве (*Fagus sylvatica* L.) и храста лужњака (*Quercus robur* L.) ” **прихвати** а кандидаткињи Лидији Јовић **одобри одбрана** истог.

У Београду, 23. 09. 2021.год.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Драгица Вилотић, ред. проф.

др Владан Иветић, ред. проф.

др Јована Деветаковић, доцент

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење, односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.